

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

1. Selkopolku – selkokirjoja yläkouluihin -hankkeen arviointitutkimus: Pyyntö osallistua tutkimukseen

Sinua pyydetään mukaan arviointitutkimukseen, jossa tutkitaan Lastenkirjainstituutin toteuttaman Selkopolku-hankkeen vaikuttavuutta. Selkopolku-hankkeessa Suomen Kulttuurirahasto lahjoittaa kaikille Suomen yläkouluille nuorille suunnattuja suomenkielisiä selkokirjoja ja helppolukuisia kirjoja keväällä 2024, minkä lisäksi opettajille järjestetään syksyllä 2024 koulutuksia selkokirjojen hyödyntämisestä. Jyväskylän yliopiston lukuvuonna 2024–2025 toteuttaman arviointitutkimuksen tehtävänä on selvittää, kuinka hanke onnistuu sille asetetuissa tavoitteissa eli 1) saamaan positiivista muutosta heikosti lukevien nuorten lukuinnossa ja 2) tarjoamaan opettajien tarpeita vastaavia materiaaleja.

Sinua pyydetään tutkimukseen, koska koulunne on saanut kirjalahjoituksen.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Tietosuojailmoituksessa on kerrottu henkilötietojesi käsittelystä.

Tämä on noin 15 minuutin yksittäinen kyselytutkimus opettajille ja oppilaille.

Tutkimukseen kutsutaan kunkin koulun yhteistyöopettajien (N = 863) kautta mukaan kaikki lahjoitettuja kirjoja opetuksessa hyödyntävät opettajat (opetusta vuosiluokille 7–9) sekä luokkien 7–9 oppilaat.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

3. Tutkimuksen kulku

Tähän tutkimukseen kuuluu yksi kysely huhti–toukokuussa 2025 opettajalle ja 7.–9. -luokan oppilaille. Kyselyt ovat suomenkielisiä ja niihin vastataan nimettömästi; sekä opettaja- että oppilaskyselyyn vastaamiseen menee aikaa noin 15 minuuttia. Opettajat vastaavat kysymyksiin omista ja luokan taustatiedoista sekä selkokirjojen ja helppolukuisten kirjojen käytöstä. Oppilaskyselyt täytetään luokassa opettajan johdolla. Kysymykset kohdentuvat lukutaitoon, lukumotivaatioon, sekä siihen, ovatko oppilaat lukeneet Selkopolku-hankkeen kirjoja tai kiinnostavatko ne heitä.

Osa opettajista ja 9.-luokan oppilaista on osallistunut seurantatutkimukseen lukuvuoden 2024–2025 aikana täyttämällä kyselyt kolme kertaa. Lisäksi osa opettajista ja oppilaista on osallistunut haastatteluihin kirjojen käyttöön liittyen.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkimukseen osallistuminen hyödyttää oppilaiden lukutaidon- ja innon tukemiseen liittyvien keinojen määrittämistä ja kehittämistä.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu osallistujille mitään riskejä, haittoja tai epämukavuuksia.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota, mutta opettajilla on mahdollisuus osallistua 50€ arvoisen lahjakortin arvontaan.

Tutkimuksen rahoittaa Suomen Kulttuurirahasto.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta laaditaan raportti Suomen Kulttuurirahaston käyttöön. Lisäksi tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä sekä konferenssi- ja seminaariesityksiä. Välitämme tietoa tuloksista myös sosiaalisessa mediassa, opettajien täydennyskoulutuksissa ja päättäjille esimerkiksi politiikkasuositusten muodossa. Tutkimuksen tuloksia tullaan käyttämään myös yliopistolla opetuksessa. Tutkimusaineisto raportoidaan aina siten, ettei opettajia tai oppilaita voida tunnistaa yksilöinä. Haastatteluaineistoa ei jaeta, eikä sitä milloinkaan esitetä julkisesti. Sanallisia vuorovaikutuskatkelmia voidaan käyttää esimerkkeinä julkaisuissa, mutta ne anonymisoidaan, eikä katkelmasta voi tunnistaa oppilaita tai opettajia yksilöinä.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietojen antajien yhteystiedot

Sanni Heikkinen, tutkimuskoordinaattori
050 479 0810
selkopolku-tutkimus@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Jenni Ruotsalainen, tutkijatohtori
040 805 4493
jenni.m.ruotsalainen@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Minna Torppa, professori, tutkimuksen johtaja
040 805 3538
minna.p.torppa@jyu.fi
PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto